

Antonín Dvořák
Unreleased

Tomáš Vášek / piano

ARCO DIVA

Antonín Dvořák – Unreleased

Tomáš Víšek – piano

- 1 Polka „Pomněnka“ / “Forget-me-not” Polka (1854?) B 1 | 02:19**
WPR of the complete version | *unpublished*
- 2 Pauperia-Mazur (between 1854-6?) B 800 | 03:32**
WPR | *unpublished*
- 3 Silhouette VII in F sharp major (finished by T.V.) (1872?) B 98, resp. 32 | 02:43**
WPR | *publ. SNKLHU, Praha 1955, ed. n. H 1763 (fragment – last 4 bars unpublished)*
- 4 Mazurka IV in D major (1880) see B 111 | 02:48**
WPR on CD | *publ. SNKLHU, Praha 1960, ed. n. H 2907*
- 5 Polka in B flat major (1880 – or 1861/2?) B 114, resp. 5 | 02:24**
WPR of the piano version | *publ. Em. Starý, Praha 1882, ed. n. 2, in: A. Dvořák – Taneční album op. 53, pp. 8-9*
- 6 Galop in E major (1881 – or 1861/2?) – B 119, resp. 6 | 02:04**
WPR of the piano version | *publ. Em. Starý, Praha 1882, ed. n. 2, in: A. Dvořák – Taneční album op. 53, pp. 14-15*
- 7 Motivy z opery „Král a uhlíř“ / Themes from the Opera “King and Charcoal Burner” (between 1871-3) B 22 | 05:41**
WPR | *publ. Em. Starý, Praha 1873*
- 8 Per pedes (polka) (1859) B not signed | 03:55**
WPR | *unpublished*
- 9 Směs z opery „Král a uhlíř“/ Potpourri from the Opera “King and Charcoal Burner” (between 1874-5) B 43 | 12:17**
WPR | *publ. Em. Wetzler, Praha 1875, ed. n. 485 (last 73 bars – written by A. Dvořák – were not published)*
- 10 Ecossais en II. Serie (1880) B 406 | 05:02**
WPR | *publ. SNKLHU, Praha 1960, ed. n. H 2907*
- 11 Skica k původní verzi Humoresky Ges-dur op. 101 č. 7 / Sketch to the aboriginal version of the Humoresque in G flat major op. 101 No. 7 (between 1892-4) see B 187 | 00:52**
WPR | *unpublished*

12 Dithyramb (1894) *see B 188* | **00:21**

WPR | *publ. Editio Supraphon, Praha 1979, ed. n. H 2831*

13 Vysoká Polka (1902) *B 606* | **02:00**

WPR | *unpublished*

BONUSES:

14 Legend in B flat major (finished by T.V.) (1880) *see B 117* | **02:11**

WPR T.V. 2005 | *publ. Editio Supraphon, Praha 1973, ed. n. H 5406* (fragment – last 3 bars unpublished)

15 Presto in E minor (finished by T.V.) (1892?) *B 410* | **01:41**

WPR T.V. 2005 | *publ. Editio Supraphon, Praha 1973, ed. n. H 5406* (fragment – last 7 bars unpublished)

16 Theme (realized by Oskar Nedbal) (1891) *B 303* | **01:40**

WPR T.V. 2005 | *publ. F. A. Urbánek, Praha 1894, ed. n. U. 867, in: Hudební album 1894 No. 3 (O. Nedbal op. 1), p. 91*

17 Presto in E flat major (reconstructed by T.V.) (1880) *B 407/III* | **01:13**

WPR T.V. 2005 | *publ. SNKLHU, Praha 1961, ed. n. H 3177* (fragment)

18 Americká hymna / American Anthem (realized by Jarmil Burghauser) (1892) *B 411* | **03:31**

WPR of the piano sketch | *publ. In: Hudební rozhledy, XLV, No. 3/1992, pp. 131-134*

Publ.=1st edition. All editions were carefully compared with manuscripts (if available).

B = Antonín Dvořák – Thematic Catalogue (Jarmil Burghauser), 2nd edition – H 7755, Bärenreiter Editio Supraphon, Praha 1996

WPR = world première recording

T.V. = Tomáš Vášek

WPR T. V. 2005 = world première recording by Tomáš Vášek that year, nobody else performed or recorded later. All pieces were newly recorded now

Recorded 20-22/I, 25/I and 23/IV 2021 on the Grand Piano „Steinway“ at the Concert Hall of the Jan Deyl Conservatory in Prague

Sound engineer: Jiří Churáček | Music director: Jiří Churáček, Tomáš Vášek

Recorded, edited and mastered by Jiří Churáček (JC Audio)

Despite the facts that at the moment are (at least) three complete recordings of piano works by Antonín Dvořák, for whatever reasons some compositions have never been included into these sets. We are now presenting those pieces for the first time on a publicly released CD.

“**Forget-me-not**” Polka is “officially” the oldest of Dvořák’s compositions, though the year of its origin is in question. (And Trio is composed by Dvořák’s teacher Antonín Liehmann.) There is no original manuscript, only two later copies that are not identical. Each performance of this work is actually a compromise.

Pauperia-Mazur is sometimes considered as absolutely the first composition by Dvořák. However, the comment on the manuscript is not in Dvořák’s handwriting and generally it is doubted that he is the author of this piece. Who knows?

Silhouettes – opus summum by young Dvořák: some of them were probably composed very early in his life. Originally there were 15, in the end 12; some of them were not amended at all, some of them were rewritten a lot, some themes and motives Dvořák used later elsewhere. He eliminated completely the **Silhouette VII** with an unwritten (or lost) ending. But by just simply adding a final chord this remarkable, almost impressionistic work can live...

Dvořák’s **Mazurkas** for piano tend to be left aside. On top of that, he himself (perhaps hastily) crossed one of them out. It needs to be said that the melody is almost identical with **Ecossaisen II. Serie** but he took them out, too...

Polka B-flat major and **Galop E major** were composed shortly after each other. Although the year 1880–81 is often given, they are most likely much older. First they were published in the piano version. While the polka became famous later as “For Prague Students” Polka for orchestra, the galop was undeservedly forgotten.

Opera potpourri are so *yesterday* (maybe with the exception of the Don Juan-Fantasia by Liszt). For Dvořák, however, they were of great importance – they were his first published works for piano and serve as a document of his persistent fight for his first opera in the Czech language. When it was refused by the theatre he wrote it all again with completely new musical material and this opera reached the stage. Music from both versions were published in the form of potpourri.

“**Per pedes**” Polka contains lots of musical material from the “Forget-me-not” Polka. It was discovered only at the end of the 20th century and it is the only piano composition from Dvořák’s student years at the Organ School in Prague.

When Dvořák wrote his famous cycle of **Humoresques** (it is not their aboriginal title!) he also created 2 lines of a yearning melody in G-flat major. Then he crossed out these two lines and on the other side of the paper continued with his phenomenal Humoresque in the same key.

The last “piano theme” titled **Dythramb** (!) was written beneath his last two completed piano works. It is only 8 bars long and crossed out, but because it is a complete theme we are presenting it here. (Later, Dvořák began to sketch an orchestral scherzo using this melody, but not even this did he finish...)

However, Dvořák’s final piece for piano is the sweet and naïve **Vysoká Polka** – the work of an unknown author from the area of Dvořák’s summer retreat. It only survives thanks to this copy from the hand of Dvořák.

Legends for four hands (also for orchestra) are sufficiently known. Before, however, Dvořák had started to compose the beautiful music of the **Legend in B-flat major** for two hands, but he did not finish it. We made the attempt to complete this piece posthumously so its charm would not come to nothing....

Also unfinished remained a composition in **E minor** that the performer calls **Presto**. We may think it reminded Dvořák of his own Mazurek for violin in E minor and in that spirit we also completed it.

Dvořák once wrote for his students on the blackboard a **Theme** (just a melody) and asked them to compose variations on it. Most successful was Oskar Nedbal and so thanks to him we can play the theme.

Just one forgotten sign “dal segno”, one partly torn sketch and from a short impish piece suitable also for children became suddenly unplayed and commonly not published fragment....

When Dvořák arrived in the USA to teach, a huge compositional output bordering on impossibility was expected from him. It was suggested that he writes a new **American anthem**, and Dvořák at least tried it. Only a sketch survived which uses basically the music of the traditionally English anthem “God Save The King” used there and the text is inspired by the poem by Samuel Francis Smith “My Country, T’ is of Thee”. A hundred years later Dr Jarmil Burghauser made an attempt to complete this sketch including the Dvořák’s planned version for baritone, choir and orchestra that appeared on Czech Television. Let the piano version by the above mentioned Dvořák’s researcher bring this CD to its close.

Tomáš Víšek is one of the most significant Czech pianists of his generation. Born in 1957, he studied at the Prague Conservatory (prof. V. Kameníková, Z. Kožina) and the Prague Academy of Arts (AMU) – first under prof. J. Páleníček and then under prof. Z. Jílek with whom he continued post-graduate studies in 1990–1993. In 2017, he obtained the Ph.D. title at the Pedagogical Faculty of the Charles University in Prague (over 500-page dissertation “Attraction and Problems of the Antonín Dvořák’s Piano Works”).

In international events he acquired awards in Chopin competition in Warsaw, 1975 (J. Nawrocka Special Prize), Smetana competition in Hradec Králové, 1978 (II.+Smetana-Award), “Vienna International Music Competition”, 1992 (II.), Ragusa, 1994 (II.+Bach-Award), “Concours Milosz Magin in Paris”, 1995 (V.). In 2013 he won 1st Prize+CMF Prix at the “Concours Musical de France” in Paris, in 2015 the 1st Prize at the competition “Music Without Limits” in Druskininkai and the 1st Prize at the video-competition “Grand Prize Virtuoso”, in 2016 the 1st Prize at the “International Master Competition for Music Teachers” in Warsaw. Performed in many European countries, in Egypt, USA and Japan. Recorded for radio, television and CDs. He constantly enriches his wide-ranging repertoire by seeking new impetus which enables him to design programmes as from the famous works of world repertoire as from unjustly overlooked composers and compositions, always with great response of public (for example – his recital at the festival Musica Iudaica 1997 or the concert projects Classic Piano Joke(r)s, Inspiration from the Fine Arts in the Piano Music, The Musical Prague of the 19th Century etc.). The presented CD displays very typical features of his musical personality.

Přestože nahrávek klavírních skladeb A. Dvořáka je ve skutečnosti víc, než by se zdálo (včetně nejméně tří kompletů), některé skladby se (z nejrůznějších důvodů) zvukové prezentace dosud nedočkaly. Nyní tedy poprvé odevzdáváme na CD tato dílka širší veřejnosti.

Polka „Pomněnka“ je „úředně“ nejstarší Dvořákovou skladbou vůbec, byť o roce vzniku jsou jen dohady a trio zde napsal Dvořákův učitel Ant. Liehmann. Rukopis se navíc nezachoval, jen dva pozdní a trochu se lišící opisy, takže každé provedení této skladby je vlastně kompromisem...

Pauperia-Mazur je někdy považován za vůbec první Dvořákovu skladbu, ovšem poznámka na rukopise není psána rukou Dvořákovou a obecně je tu Dvořákovo autorství považováno za sporné. Kdo ví?

Silhouetty – opus summum mladého Dvořáka, některé vznikaly asi opravdu hodně brzy. Původně 15, nakonec 12, některé převzaty beze změn, některé podstatně předělány, témata řady z nich později použil jinde. Zcela vyřadil **Silhouette VII** s nedopsaným (nebo nezvěstným?) zakončením – přitom stačí dopsat závěrečný akord, aby tato místy až impresionisticky laděná skladba mohla žít...

Dvořákovy klavírní **Mazurky** jsou trochu zbytečně upozaděny – navíc i on sám (snad trochu ukvapeně) jednu z cyklu vyškrtl. Je pravda, že melodicky je téměř totožná s **Ecossaisen II. Serie** – ale ty pak vyřadil taky...

Polka B-dur a **Galop E-dur** vznikly možná těsně po sobě – a přestože bývá uváděn rok vzniku 1880–81, možná jsou ve skutečnosti o dost starší. Nejprve vyšly v klavírní verzi – a zatímco polka se později proslavila v orch. znění jako Polka „Pražským akademikům“, galop nezaslouženě zcela zapadl.

Operním směsím už dávno odzvonil čas (snad s výjimkou Lisztovy Don Juan-Fantazie). Pro Dvořáka však měly velký význam – byly to jeho vůbec první vydané noty

pro klavír a dokumentují jeho úporný zápas o svou první operu v češtině: když mu ji divadlo nakonec odmítlo, napsal ji celou znova, se zcela novým hudebním materiálem, a zde se už dočkal provedení. A tiskem vyšly obě verze aspoň ve formě těchto autorových směrů.

Polka **Per pedes**, dost využívající hudební materiál Polky Pomněny, byla objevena až koncem 20. století – jako jediná klavírní skladba z Dvořákových studií na varhanické škole v Praze.

Když Dvořák psal slavný cyklus **Humoresek** (napřed se ovšem tak nejmenovaly!), stvořil též 2 řádky táhle roztoužené melodie v Ges-dur. Pak však tyto řádky přeškrtnal – a na druhé straně pokračoval svou geniální Humoreskou, ve stejné tónině.

Poslední „klavírní myšlenku“, nadepsanou **Dythyramb** (!), zaznamenal Dvořák za své poslední dvě dokončené klavírní skladby. Je to jen 8 taktů, které navíc přeškrtnal – protože se však jedná o ucelený tvar, uvádíme ho. (Později začal Dvořák na tutéž melodii skicovat orchestrální scherzo, ale ani to nedokončil...)

Úplně poslední skladbou pro klavír z pera Dvořáka je však mile naivní **Vysocká polka** – skladba neznámého autora z míst Dvořákova letního pobytu, která se jen díky tomuto zápisu dochovala.

Čtyřruční (alias orchestrální) Legendy jsou dostatečně známy – ještě předtím však Dvořák začal psát krásnou hudbu dvouruční **Legendy B-dur**, žel nedokončené... Pokusili jsme se skladbu pietně zakončit, aby její kouzlo nepřišlo vniveč...

Rovněž nedokončená je hudba skladby **e-moll**, interpretem nazvané **Presto** – Dvořákovi asi příliš připomínala houslový Mazurek e-moll a v tomto duchu jsme ji i dokončili.

Dvořák jednou napsal svým žákům na tabuli jednohlasé **Téma**, aby na ně stvořili variace. Nejlépe si vedl Oskar Nedbal – a jen díky němu si můžeme toto téma zahrát i my.

Jedno zapomenuté znaménko „dal segno“, jedna zčásti potrhaná skica – a z ucelené rozpustilé skladbičky, vhodné i pro děti, se rázem stal neprovozovaný (a běžně nevydáváný) fragment...

Když Dvořák přijel vyučovat do USA, očekávalo se od něj též mnoho skladatelských činů, někdy až na hranici reálnosti. Navrhovali mu, aby složil i novou **americkou hymnu** – a Dvořák to aspoň zkusil. Dochovala se jen skica, značně využívající hudby tehdy zde používané anglické hymny „God Save The King“ a k ní zpívanému textu Samuela Francise Smithe „My Country, T´is of Thee“. O sto let později se dr. Jarmil Burghauser pokusil tuto skicu dokončit (včetně Dvořákem plánovaného aranžmá pro baryton, sbor a orchestr, které pak uvedla i Česká televize) a nechtě tedy na závěr zazní tato hudba v klavírní úpravě tohoto dvořákovského badatele.

Tomáš Víšek patří mezi nejvýznamnější české pianisty své generace. Narozen v roce 1957, studoval Pražskou konzervatoř u prof. Valentiny Kameníkové a Zdeňka Kožiny a Hudební fakultu AMU v Praze – nejprve u prof. Josefa Páleníčka a později u prof. Zdeňka Jílka, u kterého posléze pokračoval i při svém studiu aspirantury v letech 1990–1993. V roce 2017 získal titul Ph.D. na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (více než 500str. disertace „Atraktivita a problematika klavírního díla Antonína Dvořáka“). Z mezinárodních soutěží získal ocenění v Chopinově soutěži ve Varšavě 1975 (zvl. cena Janiny Nawrocké), smetánovské soutěži v Hradci králové 1978 (2. cena a cena za interpretaci Smetany), Vídeňské mezinárodní hudební soutěži 1992 (2. cena), IBLA Piano Competition v sicilské Raguse 1994 (2. cena a Cena J. S. Bacha), „Concours Milosz Magin“ v Paříži 1995

(5. cena), v r. 2013 zvítězil (1. cena + CMF Prix) na „Concours Musical de France“ v Paříži, v r. 2015 získal 1. cenu na soutěži „Music Without Limits“ v litevském Druskininkai a 1. cenu ve video-soutěži „Grand Prize Virtuoso“. V r. 2016 získal 1. cenu na „International Master Competition for Music Teachers“ ve Varšavě.

Vystupoval v mnoha zemích Evropy, v Egyptě, USA a Japonsku, natáčel pro rozhlas, televizi a na CD. Jeho obsáhlý repertoár, neustále obohacovaný hledáním nových podnětů, mu umožňuje sestavovat programy jak ze slavných děl světové hudby, tak i z neprávem zapomenutých autorů a skladeb, vždy s velkým ohlasem u veřejnosti (např. recitál na festivalu Musica Iudaica 1997 nebo koncertní projekty Classic Piano Joke(r)s, Výtvarné inspirace v klavírní hudbě, Hudební Praha 19. století apod.). Nyní předkládané CD nám tak znovu umožňuje představit všechny typické rysy jeho hudební osobnosti.

Zvláštní poděkování | Special thanks to

David R. Beveridge

České muzeum hudby | Czech Museum of Music

PhDr. Markéta Hallová

Muzeum Antonína Dvořáka | Antonín Dvořák Museum

Národní knihovna ČR | National Library of the Czech Republic

Památník Antonína Dvořáka ve Zlonicích | Antonín Dvořák Memorial in Zlonice

Front cover photo © 2021 Rudolf Kovář

Inside photos © 2021 Lucie Konopiská, Zdeněk Chrapek, Jindra Nečasová Nardelli

Sleeve note © 2021 Tomáš Víšek

Translation © 2021 Iva Fleischhansová Butler

Design © 2021 Eva Bystrianská

Antonín Dvořák

Unreleased

Tomáš Vášek / piano

“Forget-me-not” Polka | Pauperia-Mazur | Silhouette VII in F sharp major | Mazurka IV in D major | Polka in B flat major | Galop in E major | Themes from the Opera “King and Charcoal Burner” | Per pedes (polka) | Potpourri from the Opera “King and Charcoal Burner” | Ecossaisen II. Serie | Sketch to the Humoresque | Dithyramb | Vysoká Polka

BONUSES: Legend in B flat major | Presto in E minor | Theme | Presto in E flat major | American Anthem

Sponsored by *The Dvořák Society for Czech and Slovak Music*.
We acknowledge the financial support from
The Dvorak Society (UK) towards the production of this CD.

ARCODIVA

